

Starostwo Powiatowe w Kłobucku

https://www.powiatklobucki.pl/o_powiecie/historia/printpdf

Historia

Najstarsze ślady pobytu człowieka na tej ziemi pochodzą z ok. X tysiąclecia p.n.e.,

tuż po ustąpieniu lodowca, ale właściwa kolonizacja rozpoczyna się od IX wieku p.n.e. Wczesne średniowiecze jest okresem następnej fali osadniczej ludności pochodzącej ze śląska. Pierwsze wzmianki w dokumentach historycznych - o tych stronach - datowane są na rok 1262 kiedy to w Iwanowicach odbył się zjazd książąt dzielnicowych (Bolesława Pobożnego i Bolesława Wstydliwego). Historia początków powstania odrębnej jednostki administracyjnej na terenie powiatu kłobuckiego ginie w mrokach dziejów. Wiadomo, że w XI w. ziemie te należały do ziemi krakowskiej i były własnością Kazimierza Sprawiedliwego (1179 r.). Sto lat później, pierwsze dokumenty wymieniają Adama kasztelana z Krakowa jako zarządzającego tą ziemią. Ten podział administracyjny był utrzymywany prawie do końca XIII w. Początków odrębności administracyjno - terytorialnej należy doszukiwać się po układzie książąt piastowskich (w roku 1296 w Krzywiniu) : po wyłączeniu Kłobucka z zakresu władzy kasztelańskiej i wprowadzeniu urzędu starosty. Niektóre źródła historyczne podają, że właśnie w tym roku był pierwszy rozbiór tej ziemi pomiędzy Henrykiem III głogowskim a księciem opolskim Bolesławem.

Różne źródła historyczne podają różne daty powstania miasta Kłobucka. Jedni autorzy podają rok 1344, w którym dokument Kazimierza Wielkiego wymienia Prutenusa, jako wójta kłobuckiego, inni rok 1339 w którym Kazimierz Wielki zwolnił mieszkańców Kłobucka od wielu danin i powinności, a jeszcze inni poszukując daty powstania miasta podają rok 1244. Jedno jest jednak pewne, że w archiwach dokument lokacyjny czeka jeszcze na odkrycie.

Późniejszy okres życia mieszkańców przebiegał raczej spokojnie, jeżeli nie liczyć odparcia najazdu wojsk Mikołaja księcia opolskiego w 1474 roku. Z kronik wiemy, że los nie oszczędził miastu pożarów, które kilkakrotnie niszczyły nieomal doszczętnie zabudowania. W okresie umacniania władzy królewskiej w Polsce, przywiązywano dużą uwagę Kłobuckowi, czego dowodem były aż trzy wizyty Króla Władysława Jagiełły w tym mieście (w roku 1416, 1420 i 1426).

W latach 1434 - 1449 żył w Kłobucku kanonik krakowski, historyk Jan Długosz - piastujący tu funkcję proboszcza. Z tego okresu pochodzi opis Kłobucka zamieszczony w Historii Polski. Dzięki położeniu na szlaku handlowym, łączącym Śląsk z Wielkopolską - Kłobuck w średniowieczu rozwijał się prężnie, szczególnie rozwijało się rzeźnictwo w oparciu o pędzone tą trasą bydło. To z kolei spowodowało rozwój miejscowego rolnictwa jako źródła zaopatrzenia już istniejących rzeźni.

Od połowy XIV wieku ośrodkiem władzy administracyjnej na tych ziemiach jest starostwo niegrodowe w Krzepicach.

W roku 1658, decyzją Sejmu Warszawskiego, wyłączono Kłobuck z starostwa krzepickiego i oddano pod

Zarząd Zakonowi Paulinów. Wskutek tej ostatniej decyzji Kłobuck zyskał miano starostwa w powiecie lelowskim. W okresie II rozbioru (1796 r.), odebrano Paulinom starostwo Kłobuckie i tym samym włączono do dóbr rządowych. Wówczas to z nadania króla pruskiego prywatnym właścicielem miasta stał się Chrystian hrabia Lutichau. W cztery lata później miasto dostaje się w ręce pruskiego ministra Christiana hr. Haugwitza. Po przemarszu wojsk napoleońskich, Kłobuck znalazł się w powiecie częstochowskim, departamentu kaliskiego, a po ich klęsce ziemie te znalazły się w województwie kaliskim, obwodzie wieluńskim, powiecie częstochowskim. Kolejna reorganizacja była po upadku powstania listopadowego, wówczas to ziemie te przypisano do guberni warszawskiej. W 1866 roku, na mocy ukazu carskiego, Kłobuck jest w powiecie częstochowskim - guberni piotrkowskiej. Reperkusją po klęsce powstania styczniowego była utrata praw miejskich Kłobucka na mocy postanowienia rosyjskiego Komitetu Urządzającego z dnia 23 stycznia 1870 roku, a następnie włączenie do gminy Kamyk (decyzja gubernatora piotrkowskiego z dnia 30.09.1870 r.). Przywrócenie praw miejskich nastąpiło dopiero w 1916 roku, a w rok później otwarto filię częstochowskiego urzędu powiatowego.

Z północnej części powiatu częstochowskiego wyodrębniono powiat kłobucki na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z 12 kwietnia 1952 roku. Powiat w tej formie przetrwał do 1 czerwca 1975 roku, kiedy to kolejna reforma administracji państwowej zlikwidowała powiaty. Od 1 stycznia 1999 roku Kłobuck ponownie jest powiatem - związkiem 7 gmin i 2 miast, z których największą terytorialnie jest gmina Wręczyca, a najmniejszą gmina Panki. Łącznie zamieszkuje te ziemie ok. 86 tys. Mieszkańców, w tym 18,6 tys. w 2 miastach (Kłobucku i Krzepicach).